

Програмові вимоги з предмету «Мікроекономіка»

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки.

1. Мікроекономіка як складова частина сучасної економічної теорії.
2. Економічні відносини на мікро- і макрорівнях.
3. Предмет та функції мікроекономіки
4. Основні проблеми, які вивчає мікроекономіка.
5. Етапи еволюційного розвитку мікроекономічного аналізу.
6. Суб'єкти мікроекономіки: індивід, фірма, професійні спілки, держава.
7. Об'єкти економічних відносин на мікрорівні.
8. Види виробничих ресурсів, які використовуються в економіці.
9. Суть простої моделі кругообігу ресурсів, товарів та доходів.
10. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору.
11. Модель і крива виробничих можливостей, їх основні функції в економічному аналізі.
12. Методологія мікроекономічного аналізу.
13. Загальноекономічні та специфічні методи мікроекономіки.
14. Мікроекономічне моделювання.

Тема 2. Попит пропозиція та їх взаємозв'язок.

15. Попит та закон попиту.
16. Фактори зміни: економічний, алгебраїчний, графічний аналіз.
17. Пропозиція та функція пропозиції. Закон пропозиції.
18. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції.
19. Фактори зміни: економічний, алгебраїчний, графічний аналіз.
20. Ринковий механізм збалансування попиту та пропозиції.
21. Поняття рівноваги.
22. Поняття надлишку, дефіциту.
23. Поняття про надлишок споживача та виробника.
24. Концепція еластичності. Види еластичності.
25. Поняття еластичності попиту.
26. Еластичність попиту за власною ціною блага та способи її обчислення.
27. Вплив цінової еластичності попиту на загальний дохід виробника.
28. Еластичність попиту за ціною взаємодоповнюючих та взаємозамінних благ (перехресна еластичність).
29. Еластичність за доходом споживача.
30. Застосування еластичності попиту по доходу.

31. Еластичність пропозиції.
32. Фактори впливу на еластичність пропозиції.

Тема 3. Теорія граничної корисності та поведінка споживача

33. Корисність споживача в економічній теорії.
34. Суверенітет споживача.
35. Гіпотеза раціональної поведінки споживача.
36. Кардиналістський (кількісний) підхід до аналізу поведінки споживача, корисності і попиту.
37. Поняття сукупної (загальної) та граничної корисності.
38. Сутність закону спадної граничної корисності економічного блага (І закон Госсена).

Тема 4. Ординалістська теорія поведінки споживача.

39. Ординалістська (порядкова) теорія поведінки споживача.
40. Криві байдужості (індиферентності), карта кривих байдужості та їх властивості.
41. Гранична норма заміщення.
42. Бюджетні обмеження і можливості споживача.
43. Рівновага споживача: економічна, алгебраїчна та графічна інтерпретація.
44. Вибір оптимального споживання.
45. Зміна споживання при зміні доходу. Крива "дохід-споживання".
46. Функція попиту від доходу: крива Енгеля.

Тема 5. Аналіз поведінки споживача.

47. Реакція споживача на зміну цін товарів.
48. Крива "ціна-споживання".
49. Виведення кривої індивідуального попиту.
50. Ефект заміни та ефект доходу.
51. Взаємодія ефектів заміни та доходу. Блага Гіффена.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства.

52. Підприємство як ринково-виробнича та відкрита система.
53. Виробнича функція як параметрична модель технологічного процесу.
54. Виробнича функція з двома змінними факторами.
55. Поняття ізокванти, карта ізоквант та їх властивості.
56. Гранична норма технічного заміщення.

57. Характер зміни виробничої функції з одним змінним фактором.

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.

58. Сукупний, середній та граничний продукт у короткостроковому періоді: означення, графічний аналіз взаємного розміщення кривих.

59. Закон спадної продуктивності факторів виробництва.

60. Розширення виробництва та ефект масштабу у довгостроковому періоді.

61. Постійна, спадна та зростаюча віддача від масштабу.

Тема 8. Витрати виробництва.

62. Особливості оцінки витрат виробництва в ринковій економіці.

63. Концепція витрат упущених можливостей.

64. Явні та неявні витрати витрати.

65. "Нормальний прибуток" як елемент витрат.

66. Вимірювання прибутку: економічна та бухгалтерська концепції.

67. Витрати виробництва у короткостроковому періоді.

68. Постійні та змінні витрати.

69. Поняття сукупних, середніх та граничних витрат

70. Оптимальна комбінація факторів виробництва.

71. Поняття ізокошти. Лінія експансії фірми.

72. Рівновага виробника: графічна, алгебраїчна та економічна інтерпретації.

73. Середні та граничні витрати фірми у довгостроковому періоді.

74. Взаємозв'язок витрат у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Тема 9. Ринок досконалої конкуренції.

75. Поняття ринкової структури.

76. Визначення базових моделей ринкових структур: ідеальних і реальних.

77. Критерії розмежування ринкових структур.

78. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції.

79. Особливості кривої попиту на продукцію конкурентної фірми.

80. Крива ринкового попиту в умовах досконалої конкуренції.

81. Конкурентна стратегія фірми у короткостроковому періоді.

82. Умови максимізації прибутку: сукупний та граничний аналіз.

83. Дослідження умов прибутковості та збитковості фірми в умовах динамічності ринкової кон'юнктури.

84. Короткострокова рівновага фірми і галузі в умовах досконалої конкуренції.

85. Конкурентна стратегія фірми у довгостроковому періоді.
86. Умови довгострокової рівноваги.
87. Парадокс прибутку.

Тема 10. Монопольний ринок.

88. Модель чистої монополії та її характеристика.
89. Причини виникнення та існування монополій в економічній системі.
90. Різновиди монополій.
91. Монополія і монопольна влада.
92. Джерела монопольної влади. Показники виміру монопольної влади.
93. Ціноутворення на монопольному ринку.
94. Визначення монополістом ціни та обсягу виробництва: графічний та алгебраїчний аналіз.
95. Поняття цінової дискримінації.
96. Цінова дискримінація першого, другого та третього ступенів.
97. Лімітуюче ціноутворення.
98. Економічні наслідки діяльності монополій: переваги та недоліки.
99. Соціальна ціна монополії.
100. Ознаки та умови функціонування ринку монополістичної конкуренції.
101. Умови вступу до галузі.
102. Сутність, види та передумови розвитку нецінової конкуренції.
103. Короткострокова та довгострокова рівновага фірми і галузі в умовах монополістичної конкуренції: графічна інтерпретація.
104. Порівняльний аналіз з ринком досконалої конкуренції та монопольним ринком.

Тема 11. Олігополія та монопольний ринок.

105. Олігополія, її сутність та основні ознаки.
106. Модель ціноутворення ламаної кривої попиту.
107. Стратегічна поведінка фірм на олігополістичному ринку.
108. Загальна взаємозалежність і складність аналізу поведінки на ринку.
109. Рівновага Неша.
110. Цінова війна та її наслідки в умовах олігополії.
111. Теорія ігор та конкуруючі стратегії фірм, що діють на олігопольному ринку.
112. Модель олігополістичного ціноутворення „лідерство у цінах”.
113. Конкуренція чи таємна змова: „дилема ув'язнених”.

114. Картель та легальні угоди.

Тема 12. Ринок факторів виробництва.

115. Попит, загальна характеристика та особливості ринку виробничих ресурсів.

116. Похідний попит.

117. Взаємозв'язок ринків продукту та факторів виробництва.

118. Праця як фактор виробництва, її мобільність.

119. Попит на працю за умови досконало конкурентного ринку ресурсів.

120. Ринок праці з недосконалою конкуренцією.

121. Контроль профспілок над пропозицією робочої сили, рівнем заробітної плати та продуктивністю праці.

122. Капітал як фактор виробництва. Споживання та інвестиції.

123. Реальна та номінальна процентні ставки. Показники теперішньої та майбутньої вартості у прийнятті інвестиційних рішень.

124. Ринок природних ресурсів (землі).

125. Особливості землі як фактору виробництва. Рента.

126. Ціна землі як капіталізована рента.

127. Ефективність розміщення ресурсів.

Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту.

128. Ефективність у виробництві, обміні та споживанні.

129. Модель загальної економічної рівноваги Вальраса.

130. Парето-ефективність в обміні. Коробка Еджуорта.

131. Умова оптимальності за Парето у виробництві. Коробка Еджуорта.

132. Загальна рівновага: аналіз затрат та результатів.

133. Конфлікт між економічною ефективністю та соціальною справедливістю.

Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

134. Традиційні неспроможності ринку: асиметрична інформація, природна монополія, зовнішні ефекти та суспільні блага.

135. Сутність поняття „асиметрична інформація”.

136. Економічний зміст позитивних та негативних екстерналій (зовнішніх ефектів).

137. Суспільні та приватні витрати (вигоди).

138. Поняття суспільних благ.

139. Визначальні особливості товарів індивідуального споживання (приватних благ) та суспільних благ.

140. Попит на суспільні блага та ефективний їх обсяг.